

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liliana Martîn,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Liliana Martîn
împotriva Olgăi Pilipenco privind revendicarea bunului, înlăturarea obstacolelor la
folosirea bunului și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 21 noiembrie 2017 Liliana Martîn a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Olgăi Pilipenco privind revendicarea bunului, înlăturarea obstacolelor la
folosirea bunului imobil, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia Consiliului local
Maramonovca nr.10/3 din 19 martie 1992 s-a repartizat în proprietate privată teren
cu suprafața totală de 0,1614 ha în hotarele indicate în planul pentru construcții.

La 10 iunie 2016 Primăria s.Maramonovca, r-nul Drochia i-a eliberat titlul de
autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.cadastral xxxxxxxx, înregistrat
la OCT Drochia, ÎS „Cadastru”.

Vecinul megieș cu terenul pentru construcții este pârâta Olga Pilipenco, care
din anul 2000 a construit pe hotarul terenurilor construcții auxiliare, baie, bucătărie
de vară, construcții pentru păsări și animale, a instalat burlane, uluci de scurgere de
pe acoperișul casei, însă groapa de canalizare a instalat-o pe teritoriul grădinii care
îi aparține.

La 19 aprilie 2016 la adresarea sa către Primăria s.Maramonovca, r-nul
Drochia, a fost formată o comisie care a efectuat măsurări, a întocmit un act și o
schemă în care au fost indicate încălcările admise de Olga Pilipenco, inclusiv că
construcțiile auxiliare au fost ridicate pe hotarul terenului ei, groapa de canalizare a
fost instalată pe teritoriul grădinii sale, iar scurgerea apei de pe 1/4 de pe acoperișul
casei pârâtei se scurge în grădina sa.

Pârâta a refuzat să semneze actul de examinare a comisiei, iar la avertizarea să înlăture încălcările admise timp de 3 zile, aceasta nu s-a conformat.

La nenumăratele cerințe de a înlătura obstacolele în folosirea terenului agricol ce-i aparține, pârâta nu reacționează. Totodată aceasta nu se conformează nici recomandărilor, avertizărilor comisiei din cadrul Primăriei s.Maramonovca, r-nul Drochia, din care considerent s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

O expresie bănească a prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 de lei ar fi o recompensă adecvată în legătură cu suferințele psihice suportate, timpului pierdut pentru a se adresa organelor competente și de drept în raion, adresărilor la medicul de familie cu acuze de insomnie, tulburarea liniștei, modului obișnuit de viață.

Reclamanta Liliana Martîn a solicitat revendicarea bunului și înlăturarea de către Olga Pilipenco a obstacolelor în folosirea terenului repartizat în proprietate privată cu nr.cadastral xxxxxx, situat în s.Maramonovca, r-nul Drochia; înlăturarea de pe teritoriul său a țevii de scurgere și gropii de canalizare; înlăturarea instalării scurgerii directe de pe acoperișul casei și construcțiilor auxiliare pe teritoriul său; încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei; încasarea taxei de stat în sumă de 100 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 11 aprilie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, acțiunea depusă de Liliana Martîn împotriva Olgăi Pilipenco privind revendicarea bunului, înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului și încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca fiind tardivă, cu încasarea de la Liliana Martîn în beneficiul Olgăi Pilipenco a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a concluzionat că acțiunea Liliane Martîn este înaintată cu încălcarea termenului de prescripție, deoarece pârâta Olga Pilipenco a construit construcțiile auxiliare în anul 2000. Prin urmare din anul 2000 a început a curge termenul de prescripție extinctivă, pe când reclamanta a înaintat tardiv cererea de chemare în judecată la 21 noiembrie 2017. Totodată reclamanta nu a prezentat probe ce ar fi justificat imposibilitatea adresării în instanță în termenul prevăzut de lege.

Prin decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de apel declarată de Liliana Martîn și s-a casat integral hotărârea din 11 aprilie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Liliana Martîn, ca fiind neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Liliana Martîn în beneficiul Olgăi Pilipenco a cheltuielilor de judecată în mărime de 6000 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond privind respingerea acțiunii ca fiind tardivă or, în speța dată se invocă încălcarea continuă de către Olga Pilipenco a dreptului de proprietate asupra terenului reclamantei. Astfel, dreptul de proprietate este perpetuu, iar așa pretinsa încălcare se invocă ca fiind continuă, și prin urmare, dreptul reclamantei la înaintarea prezentei acțiuni a apărut la momentul când a decis să nu mai tolereze încălcarea dreptului său de proprietate.

Referitor la cerința privind înlăturarea obstacolelor create, Colegiul civil a menționat că nu au fost prezentate probe actuale ce ar confirma încălcările invocate, or probele prezentate sunt datate cu mult înaintea depunerii cererii de

chemare în judecată, iar în cadrul ședințelor de apel pârâta a relatat că încălcările invocate au fost înlăturate, fapt parțial confirmat de reclamantă.

Referitor la cerința privind înlăturarea construcțiilor auxiliare ridicate pe hotarul terenurilor, instanța a evidențiat că Olga Pilipenco a admis încălcări la ridicarea construcțiilor auxiliare, însă construcțiile date sunt exact pe hotar, nefiind extinse în afara terenului, și respectiv nu au adus careva atingere întru exercitarea folosirii și dispoziției terenului de către Liliana Martîn, toate construcțiile fiind edificate cu mult înainte ca aceasta să devină proprietara terenului învecinat.

Totodată, apelanta nu a prezentat probe ce ar confirma că prezența și utilizarea construcțiilor auxiliare ale intimatei atentează în mod inadmisibil asupra terenului său. Instanța a reținut și faptul că la momentul primirii în posesie a terenului de către Liliana Martîn, pe terenul Olgăi Pilipenco deja erau edificate construcțiile auxiliare pe hotar, iar din anul 1992 până în 2016, prima nu a înaintat careva pretenții ce țin de construcțiile auxiliare care se mărginesc direct pe hotarul dintre terenuri, astfel tolerând situația creată o perioadă destul de îndelungată.

Instanța de apel a reținut că la caz, prejudiciul moral invocat de către reclamantă, nu cade sub incidența normelor legale care impune încasarea acestui prejudiciu, mai mult că aceasta nu a confirmat cauzarea acestui prejudiciu.

La 07 decembrie 2019 Liliana Martîn, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 11 aprilie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei, menționând că decizia instanței de apel este nelegitimă, deoarece concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 20 noiembrie 2019 (f.d. 145), fiind recepționată de către recurenta Liliana Martîn la 25 noiembrie 2019 (f.d. 147).

Prin urmare, Liliana Martîn a declarat la 07 decembrie 2019 recurs împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 14 ianuarie 2020 Olga Pilipenco a depus referință la recursul declarat de Liliana Martîn, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea fără modificări a deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu dispunerea încasării cheltuielilor de judecată privind asistența juridică suportată la înaintarea referinței.

A indicat că recursul este nemotivat și nefondat, conține pasaje contradictorii, din care considerente urmează a fi respins. Totodată recurenta nu a invocat fapte noi care nu au fost examinate de către instanța de apel, ori recursul este o expunere a materialului cercetat în instanța de fond.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liliana Martîn este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liliana Martîn, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură

civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Liliana Martîn.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Liliana Martîn.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh